

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KAVÉSOK, PINCZEREK ÉS KÁVÉHAZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 5-én és 20-án.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 32 kor. Negyedre . . . 8 kor.
Félévre . . . 16 kor. Egyes szám ára . 1 „

LAPTULAJDONOS ÉS KIADÓ:

IHÁSZ GYÖRGY
ÖRÖKÖSE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IX., Ferenc-körut 22. Telef.: József 22-81

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

Kiadóhivatali órák: délután 3—5 óráig.

Mozgóképek.

▽ ▽

Ruhát kér a népkormány

tőlem, tőled és tőle. Szóval mindnyajunktól, akik itthon voltunk s akiknek 3 rend telső ruhájánál, 7—7 drb. alsó ruhájánál több van. Nem azért kéri, hogy a harctérre küldje a lövészárkokban rongyoskodó, fagyoskodó szegény katonaszenteknek, hanem azért kéri, hogy a hazajött ruhátlan katonák mezitelen-ségét betakarja vele. És ki nem ad erre a célra egy-egy inget, kabátot, nadrágot, cipőt? Van olyan becsutott polgára az új népköztársaságnak, aki most is megtagadja magyar, nélkülöző rongyoskodó vérét? Most is volna holmiját dugdosó hitvány, aki nem akar soha áldozni, csak mindig nyerni, gazdagodni? Nem, nem! Ez lehetetlen! Ugy-e, vendéglősök, kávéosok, szállodások, ti tudjátok mi a kötelességetek? Ne felejtsetek, hogy most már belé a világon a békés élet vérkeringése s akkor úgy is lesz minden. De addig? Addig nekünk kell felöltöztetnünk a hadból hazajött rongyoskodókat.

Egy pohár bort, egy pohár sört

néhány napon át kiszolgálhatott vendégének a vendégfogadós. Megengedte ezt a forradalmi népkormány. Igen ám, de mi lett belőle? Hejhehuj, dinom-dánom, hegyen-völgyön lakodalom. S ebben lapunk szempontjából nem az volt a hiba, hogy a bor és sörívő emberek nem elégedtek meg az — egy pohár borral, vagy az — egy pohár sörral. Elvégre a vendég, ha a vendégfogadóba, vagy kávéházba tér be, szeretne esetleg többet is — inni, mint amit szabad. Igen ám, de ott van a kávéos, a vendégfogadós is. Hát annak meg mi a kötelessége? Az, hogy a rendezet megártására mindig, ilyen sorsdöntő időkben pedig fokozottabb figyelemmel ügyeljen. Ha nem lett volna rendezet áthágó kávéos és vendéglős: ma is szabadna egy pohár bort, egy pohár sört kiszolgáltatni. Így — újra eltöltötte a szesz italok kiszolgáltatását teljesen a népkormány. Valljuk meg: jól tette. Mi vagyunk az új rendezet kiforszírozói. Megérdemeljük ezt a megfenyítésünket.

Köztársaság.

Irt: Gyökössy Endre dr.

Kisdiák korom óta mindig a legmeghatottabb ünnepi elmerüléssel olvastam Petőfi forradalmi verseit. S ahogy nőtem, könyvekben és világban járatosabb lettem: egyre nőtt, izmosodott, Góliát-lelkével később már szinte égbe emelt Petőfi egy-egy verse, amelylyel a köztársaságot hívta, kérte, könyörögte, követelte, álmolta, imádtá.

Köztársaság!

Tehát itt vagy. Eljöttél, iderohantál, ide repültél a magyar földre; mint valami nagy mosolygós óriás, reánk hajolsz s a háboru iszonyatos megpróbáltatásaiban agyonszorított magyarságot ébresztgeted, magadhoz öleled, csókolod, az állami élet, a szabadság, a függetlenség lelkét leheled belé. Üdvözlégy republica! Üdvözlégy magyar köztársaság!

Mégis kell hát felettünk élni valakinek; hívjuk azt a valakit Istennek, vagy a világ nagyságos Rendezőjének! Él, él valaki, aki törődött, törődik a magyar föld népével, s ime, az ötesztendő háboru minden szenvedéséért egyszerre megjutalmazza: bele göngyöli a csupa sebtől piros Magyarország testét a köztársaság gyógyító balzsammal bevont drága keszkenőjébe.

Köztársaság!

Jöjj hát üdvözítő áldásaidal közénk. Kiáltsd ki fenhargon, hogy minden ember — ember a magyar földön. Nem ülnek többé aljas hizelgésekkel körül hazudott trónokba ember-bálványok, akik törvénybe iktattatják, hogy ők Isten kegyelméből való uraink.

Ha nincs király és trón: nem lesz királyi szolgahad; nem lesz aljaságot terjesztő királyi udvar; nem lesz hazug fényt és pompát körülálló védő hadsereg; nem lesz emberhusra leselkedő ólomgolyós fegyver, nem lesz Isten megcsufolására többet háboru!

Óh, hogy ne üdvözlénk hát — köztársaság!

Munkás, dolgozó, szegény emberek államformája köztársaság csak-hogy megérkeztél!

Ne félj: megvédelmezünk.

Nem fegyverrel, nem vérrel, hanem soha nem lankadó bátor munkával. Mindnyájan a műhelyekben, gyárakban, irodákban s a mezőkön állunk. Kapa, kalapács, toll van a kezünkben s úgy dolgozunk érted drága köztársaság. Te vagy a mi szívünkben, hitünkben, vérünkben való részünk; fiunk és apánk és testvérünk egyszerre.

Neked nem hazudunk! Neked nem hajlongunk!

Érted csak dolgozunk!

Érted csak élünk!

Uradalmi fajborokat szállít és közvetít **Schwarcz Béla**
(Tolna-megye) borbizományos Nagydorogh

Papirszalvéta kávéosok és vendéglősök részére nagy étkező szalvéták és abroszok.
SALZER J. papirszalvéta gyárában Budapest, IV. ker., Ferenc József-rakpart 15. sz

Mai teendők.

Irta: Kics István dr.

Hála a magyarok Istenének, hogy annyi balszerencse és oly sok viszály után, megalkult az új Magyarország! Megszületett a Magyar Köztársaság!

Új korszak kezdetén állunk! A magyar vendéglős és szállodás ipar ma újabb megpróbáltatáson esik át, mert a forradalmi átalakulás nehézségei mellett a háborúból a békébe való átmenet bajaival kell megküzdenie.

Óriási tömegek, százezrek érkeznek naponta haza a különböző harcterekről, a kiknek leszerelése, elhelyezése és a békés munkához való visszatérése óriási feladat elé állítja hatóságainkat és az egész ország lakosságát.

E munkából minden polgárnak ki kell vennie részét.

Ki veszi részét abból a vendéglős, szállodás és kávézó is!

Különösen nagy szolgálatot tehetnek, a leszerelésnél a vasúti vendéglősök, akik az átutazó és hazatérő katonákat elemezzék tömegesen és gyorsan!

Természetesen társadalmi és hatósági segítség mellett!

Szállodásaink pedig az átutazó katonai személyek elszállásolásával nyújtsanak segítséget!

Tájékoztatásul közöljük, hogy Bartha Albert hadügyminiszter rendeletet adott ki a személyi és anyagi leszerelés végrehajtása tárgyában. A rendelet szerint a hadügyminisiteriumban az egyik államtitkár vezetésével külön leszerelési csoportot szerveznek. A személyi leszerelés ügyének irányítására

huszonnyolc tagból álló tanácsot alakítanak, amely saját kebeléből egy munkaadó és egy munkás alelnököt választ. Az anyagi leszerelés ügyének irányítására külön anyagi leszerelési tanácsot alakítanak. A leszerelési csoport a hatóságokkal közvetlenül érintkezik. A leszerelési ügyek intézésére az ország bármely részében kirendeltségek létesíthetők, amelyek hatósági jogosultsággal ruházhatók fel. Ehhez az egyébként helyes intézkedéshez az a megjegyzésünk, hogy sürgősen szükségesnek tartjuk a hadianyagok reánk eső részének biztonságba vételét és az értékesítés megindítását. A hadsereg óriási hadianyaggal rendelkezett és mi ennek felhasználásától a gazdasági regeneráció munkájának lényeges megkönnyítését reméljük. Az olasz front felbomlása következtében az ottani hadianyagokból sajnos alig fogunk valamit megmenthetni. Gondoskodni kell azonban arról, hogy a megmaradt hadianyagok dolgában Jugoszláviával, Német-Ausztriával és Csehországgal sürgősen tárgyalások indíttassanak és a magunk kvótáját vagy az anyagokban, vagy a kvótának megfelelő pénzügyi megvásárlással szerezzük fölük. A déli front, a volt orosz front, továbbá a Galiciában, Ukrajnában és a belsőfronton meglévő hadianyagok ma még könnyebben volnának megmenthetők, de itt is minden napi késételem helyrehozhatatlan károkat von maga után. A kormánynak kész apparátus áll e ponton rendelkezésre ahhoz, hogy mentse azt, ami menthető: a Hadianyagértékesítő Intézet. Ezt az intézetet sürgősen fel kell ruházni a megfelelő hatáskörrel és hatalommal, hogy munkához lásson. Milliárdnyi értékek forognak kockán és ezt nem szabad szem elől téveszteni.

Hisszük, hogy a négy és félt éves háború

küzdelmek után, a leszerelés nehézségeivel is megbirkózunk.

Hisszük és tudjuk, hogy a komoly és okos vendéglői iparosok megteszik kötelességeiket ma is!

Nem riadnak vissza a mostani áldozatoktól sem!

Reméljük, hogy rövid idő múlva ismét a békés időbeli nyugodt munkához térhetünk vissza, amikor végre élvezni fogjuk a háborús szenvedésekért járó jutalmat.

Az egyszeri vagyonadó létjogosultsága.

Irta: Balázs József dr.

Azon pénzügyi kérdések között, melyek mai napon az összes adózó polgárokat legközelebről érintik, első helyen áll az egyszeri vagyonadó behozatala.

Az egyszeri vagyonadó behozatala ellen ugyan sok érvelni lehetne felhozni, de nem kevésbé igen sok argumentum amellel szól, hogy a vagyonadó kivetése jogosult.

A köztudatba átment mottó, hogy a háborúhoz pénz, pénz, pénz kell. A mostani háborúhoz pedig oly rengeteg mennyiségű pénz kellett, hogy a kiadások nagysága páratlanul áll a világtörténelemben.

Ma már túlhaladott állapot azon kése regni mienk is volt ez a rémes embermészárlás, minek pusztult el önnyi ember és vagyon. Ha ezen rengeteg összeget gazdasági célra használtuk volna fel, az egész emberiség boldog lett volna. Factum az, hogy minden hadviselő fél óriási mérvben költekezett, és ezen kiadások most fedezni, illetve a telhalmozott adósságokat törleszteni kell. Legyen ez a háború tisztító hatása, melytől az egész életre elmenjen a kedve minden

Egy gyűjtő kesergése.

— A »Vendéglősök Lapja« tárcája. —

Irta: Gyöngyösi László.

Eppen jókor kaptam előfizetési felhívásod. Valamennyien együtt voltunk. A vén görög tartlító játszott a derék takarékpénztári igazgatóval. Amint a talont felmarkolta, dühös krakodásban tört ki. A sima öreg igazgató résztvevő arccal adott kifejezést mély sajnálkozásának. Megjegyezte azonban, hogy neki úgy rémlik, mintha az összes társadalmi és illemszabályok ellen való dolog volna a dühöngős olyankor, ha a talon nem vág be.

Bálint Jenő professzor kárörvendő diadalmas arccal beszélte Zsá Miskának, hogy Lakatosné önagságának macsát három tarokkal tönkre tette. (Neked nincs szerencséd ismerni önagságát. Félelmes urhölgy. A szomszédjának mindég elfogja a huszonegyesét. Engem különösen kedvel, maga mellé ületet a tarokokban és mindég polgármesterré avat.) Zsá Miska barátunk nyugtalanul hallgatja Jenőt és még nyugtalanabb pillantást vet a sarok asztal felé. Itt ültem én, Fogas Károly mérnök barátunkkal. Az előttünk való boros üvegben volt is, meg nem is valami. Karcsi örült neki, hogy elbeszéléseidet kiadod, de hevesen kifogásolta, hogy a múlt esztendő-

ben Károly estéjén csaltál. Nem a torkodba, hanem az asztal alá öntötted a jó szerednyeit. Ki is jelentette, hogy e nagy hibád miatt kénytelen lemondani az előfizetésről.

Baráti kötelességemnek tartottam védelmedre kelni. Hajtó Samu ismeretes döntő nevetésével kísérte a vitát. Barátom, Károly makacs vonakodása, Samu nevetése, javadra szolgáltak. Az egész társaság nagy karéjban vett körül minket. Mindenkinek az arcán ott ragyogott a jókedv szivárványos derüje.

Rögtön tisztában voltam vele: most mindenki mosolygós arccal ír alá az ivnek. Lelkes szavakkal lobogtattam a levegőbe előfizetési felhívásodat, tollal, tintával kész voltam szolgálni mindenkinek, aki a nevével alá öhajítja kanyarítani.

Samu azonnal felfogta a dolog jelentőségét, elkomorodott. A többiek arcán szintén meglátszott a pillanat ünnepélyessége. Tiszteletreméltó gondolkodás tükröződött le képükről. Mély csönd, olyan, amely a nagy elhatározások előjele.

A jelenlévők nemes gondolatainak az öreg takarékpénztári igazgató adott kifejezést, szolván akképen:

— Uraim! azt hiszem mindnyájunk nevében szólok, midőn kijelentem: nagy örömmel vesszük tudomásul, hogy László barátunk elbeszéléseit kiadja. (A jelenlévők té-

továzva egymásra néznek.) Örömmel mondom, mert a tőlünk nagyabecsült és szeretett férfiu mindnyájunk barátja, derék, kedves ember. Velem akárhányszor sakkozott, ha unatkoztam (közbekiáltás, talán a görög szólott: nekem meg rendesen vevőm volt, pontosan fizetett.) Rokonszenvünkre tehát biztosan számíthat. (Általános helyeslés.) Sőt az illedelm ellen való hiba volna, ha valaki kétségbe merné vonni, hogy szándékunk, de nem mindjárt (Élénk helyeslés.). Szándékunkban van nagy agitációt kifejezni az előfizetések érdekében. Részemről kérek is egy ívet, hogy ismerőseimnek megmutassam. (Nagy éljenzés.)

Barátom azt a lelkesedést, amely e szavakra a hallgatóságon erőt vett, lehetetlen leírni. Egy szájjal és egy lelékkel kiáltották: Én is, én is kérek egy ívet. A görög egyszerre hármat kért, csak nagy nehezen tudtam adáig lohasztani lelkesedését, hogy kettővel elégedjek meg, különben nálam egy sem maradt.

E nem várt jelséges eredmény elkábitott. Természetesen én is alá akartam írni az ivnek, de egy hang szólalt meg belsőmben, hogy ez már tulbuzgóság lesz. A tulbuzgóság pedig többet ért, mint használni — éppen te mondogattad ezt nekem annak idején, amikor Milikének udvaroltam.

Abban állapotban meg, hogy semmikép-

hadviselő félnek a verekedésre, ha egy hozza meg a jövő úgy gyorsan fogjuk tudni pótolni az elveszett javakat.

A törlesztés módjára nézve kétféle megoldást lehetne találni. Ha a kiadásokat oly hosszú időszakon keresztül törlesztjük, hogy a terheket még a következő nemzedék is viseli. A törlesztésnek ezer módja könnyebb és ehivselhetőbb, de semmiesetre sem könnyös a gazdasági életre. A háboru alatt annyi jóság pusztult el, hogy azok pótlása hosszú ideig fog eltartani, és ezen processzus mindenestre a termelés minden ágában óriási gazdasági fellendülést fog előidézni. Nem volna tehát célszerű és helyes ha ezen gazdasági fellendülés magas adókkal terheltetné meg, mert hiszen a súlyos adók nagyon befolyásolják a vállalkozói szellemet.

Sokkal célszerűbbnek látszik azon pénzügyi művelet, ha egyszer és mindenkorra egy adót vetünk ki, az állampolgárok vagyonának bizonyos részét kihalítja az állam és ezzel egyszerre törlesztjük az összes háborus kiadásokat. És ezáltal megszabadítjuk magunkat egyszermindenkorra a tehertől.

Az eladósodott ország nemzeti vagyona sohasem ér annyit, mint a jó viszonyok között élő országé. Tehát ha ma magunk egy részét törlesztjük a háborus kiadásokat, önkéntelenül is emeljük a megmaradt nemzeti nemzeti vagyon értékét, illetve mivel a nemzeti vagyon nem egyéb, mint az egyes állampolgárok vagyonának összessége saját magánvagyonunk értékét emeltük.

Másik érv, mely ezen ató mellett szól, hogy a hadikölcsön túlnyomó része magyar állampolgárok birtokában van, mi magunk tulajdonképpen hitelezők és adósok egy személyben, tehát a hadikölcsönök ily módon való törlesztése nem egyéb, mint egy jó és

célszerű pénzügyi művelet melyel saját hitelképességünket emeljük

Nem is az egyszeri vagyonadó ellen szólnunk, mert jobb kibontakozási módot alig lehet találni. Hanem előre leszögezzük, ha ezen adó kivételése nem lesz az szó legtágabb értelmében általános és igazságos, akkor eltévesztette célját, s nem hogy megnyugvást, hanem a legnagyobb fokú egyenetlenséget fogja előidézni egyes foglalkozások között.

Mint minden adó úgy különösen a vagyonadó első feltétele, hogy általános legyen, azaz minden vagyont utólerjen egyformán. Még oly vagyontárgyak sem vonhatók el az egyszeri vagyonadó alul, melyek ugyan nem hoznak közvetlen hasznot, de adófizetőképességgel bírnak és a tulajdonos sajátá karatából holt tőke. Így például a vadas kertek, park, vadászkastélyok stb.

Nem lehet egyedül tárgya a vagyonadónak pusztán a nyilvántartott vagyon, föld, ház stb., hanem adózni kell minden vagyonnak, takarékbetétnek, értékpapirnak, drágaságoknak.

Különbséget kell azonban tenni a vagyonkeletkezés módjára és idejére. Súlyosabb adókat bír el oly vagyontömeg, amely a háboru alatt keletkezett vagy mértékben felül növekedett, tehát oly vagyon, mely a háboru alatt keletkezett, tehát tulajdonképpen a háborunak köszönheti létét.

Nem lehet egyforma elbánás alá venni oly nagy vagyont, mely messze túl a legnagyobb igények kielégítésére is elegendő, oly vagyonnal, mely épen csak a megélhetésre szükséges. Épen úgy nem lehet közönyös a törvényhozásra azon körülmény, hogy a család fő mily számú családról köteles gondoskedni, lévén háboru után szintén elsörvendő nemzeti kérdés a népesedési mozgalom.

Ha ezeken az alapokon fog felépülni az

egyszeri vagyonadó úgy nem fog különös megrázkódtatást okozni. De féltő, ismervé pénzügyi adminisztrációnk sokszor hiányos működését attól félünk, hogy nagy hibák fognak történni és nem lesz meg azon rendkívüli körülmétnél, mely ily nagy horderejű kérdésnél szükség. A gyors és ideges munka bélyegét fogja viselni e törvény alkotás.

Pedig oly idöket kezdünk élni, dacára minden keréktörésnek, hol az egyenjogóság és igazságosság eszméje mind inkább terjedt és ezzel minden téren alkotandó törvényeknél nagyon is számolni kell.

Háborus adótörvények.

Irta: Secundus.

(Folytatás.)

Ha az adóalany vagyoni vagy kereseti viszonyaiban az adóösszeírás befejezése, illetőleg a vallomás beadása után, de a fél adójának elsőfoku megállapítása előtt változások állanak elő, ezeket a változásokat az adó megállapításánál figyelembe kell venni, akár az adózó igazolja, akár a pénzügyi hatóságnak jut tudomására.

Fent az adóalap megállapításánál megirtuk, hogy az egyes jövedelem forrásoknál egyes kiadások ugynevezett regie költségek levonhatók, ezeket a törvény következőképpen állapítja meg.

A nyers bevétel megszerzésére, biztosítására és fentartására fordított összes kiadások, ideértve a feltári vagyon karbantartására, pótlására és kezelésére fordított kiadások is. Pl. a bevétel behajtására kiadott perköltségek, alkalmazottak fizetése stb.

Épületeknél akár házadó kötelesek, akár házadómentesek, a rendszerint szükséges

pen sem fogom elhamarkodni a dolgot. Előbb alszom egyet.

Lefeküdtem. Gyötrelmes éjszakám volt. A hajnal már benézett ablakomon, de még a szemem sem tudtam lehunyni. Végre hősiesség elhatározással kiugrottam ágyamból. Szomoruan beesett arccal aláírtam az ivnek.

Másnap kétségbeesve nyitottam be a szomszéd mészárosához. Ráálltam a mérlegre éppen négy kilót fogytam.

Azóta nem ismerek a ruhánra, mintha Négymásza Kristó Mihályéval kicserélték volna. E dolog csak növelte buzgóságomat. Mások is áldozatul vihetik harmatbéli vastagságukat az irodalom oltárára.

A mészáros boltból egyenesen egy államhivatalnok barátomhoz siettem, akinek szobájában egy vörösfejű ur is volt.

A nagylelkű barát rögtön 60 előti zétöt ajánlott, de oly feltétellel, ha öt alá nem íratom. Az ügy érdekében kénytelen voltam elfogadni a hasznos alkut, mire az én barátom a vörös fejű urra mutatott e jelentős szavakkal:

— H... ur és valamennyi kollégái aláimákü H... ur erre ajánlotta magát, s gyors léptekkel távozott. Valami nagyon sürgős dolog volt, mert nem tudtam utólerüni, oly nagyokat lépkedett.

A mint utána megfogtam az ajtó kilincset,

valaki belül, mintha tüzet jelentett volna ijedt hangon felkiáltott: »Gyűjtenek!«

Magam is annyira megilletődtem e szóra, hogy csak pár perc múlva mertem benyitni. A szoba üres volt. Csak egy csomó kalap, sétapálca, esernyő, mely szanaszét hevert az íróasztalokon, bizonyította, hogy itt emberek voltak.

Természetesen ez a körülmény egy cseppet sem hozott zavarba. Dolguk akadt, majd csak visszajönnek!

Nyugodtan rágyújtottam egy szivarra és elhatároztam, hogy várni fogok. A mint körülnéztem, a számok csalhatlan bizonyosága jó kedvre hangolt.

A szobában 20 székét számítottam meg: 20 szék, 20 előfizető! Egy csapásra ilyen eredmény; mindenestre fölér egy kis várokozással.

Merengésből léptek csoszogása, halk sutogás ébresztett föl. A tulsó ajtó felől jöttek a biztató hangok. Ah, már jönnek az előfizetők!

Ilyenkor nem árt az udvariasság. Oda sietek az ajtóhoz kinyitom. Tompa zuhanás, édes kiáltás, H... ur legbiztosabb előfizetőm, a ki most is a kulcsujkon nézegetett be (bizonyosan be akart kiáltani, hogy el ne menjek) elterülve hevert a földön, s homloka akkorára dagadt, mint egy cipő.

Mélyen sajnálkoztam e véletlen baleset fölött, de egyáltalán biztosítottam róla, hogy a lelki öröm elfelejtheti az emberrel a test fájdalmait. Ilyen nép elbeszélésekre aláirmi okvetlen csupa gyönyörűség, s ezzel megmutattam neki az ivet, s rá biztam, hogy találja el, mi a teendője?

H... ur azonban egész más véleményben volt. Mogorván csapta be orrom előtt az ajtót s belülről kiáltott k:

— Gyűjtsön számomra, koldussá tett.

Éppen ekkor egy nemzetes körülmény vonta magára figyelmemet. A lépcsők aljáról tizenkilenc fej tünt elő a fal mögöl. Ijedt arccal meredt felém valamennyi.

Ni, azok az e szobából való előfizetők. Nem baj hát, hogy az ajtót becsukta H... ur. Ugy is lent várnak valamennyien, csak utánuk kell mennem.

Mikor az első fokra lépek, a tizenkilenc fej mind visszahúzódik, mikor a lépcsők aljáról jutok, kihalt néma a folyosó. Ehol egy árva lélek. Bizonyosan a szemem káprázott az imént. A föld csak nem nyelhetette el a fejeket.

Lehangolva távoztam.

Az emberek igazán különösek, ez az üres fehér lap meg igazán borzasztó.

Amint így évődtem magamban, kacagó gerle hang ütötte meg a fületem.

tatarozási s karbantartási költségek, különben az épületek használatával járó vízvezetési, kéményseprési, világítási, éjjeliőri s egyéb mellékköltségek, amennyiben az adókötelest terhelik. Ha azonban a bérő fizeti ezen kiadások úgy is nem vonhatók az adóalapból. A törvény itt szakítva a régi rendszerrel megengedi, hogy a szükséges tatarozási és karbantartási költségek — tekintettel a háboru okozta drágaságra, másrészt a háborus állapotból folyó nehézségre — átrendetleg a háboru tartama alatt a rendszerenél nagyobb összegeket is lehet számításba venni.

Mint fentiekben részleteztük a nyers bevételből a regekköltségeken kívül egyéb levonásokat is engedélyez a törvény. Mindenekelőtt az egyes jövedelem forrásokból származó jövedelemnek együttes összegéből levonandó az esetleges veszteség. Azután következnek a megengedett teherlevonások. Az adóköteles fél által fizetendő jelzálogilag biztosított akár nem biztosított adóssági kamatok, haszonbétek, kényuri terhek, a nyugdíjas alkalmazottaknak fizetett ellátások, inségkölcönsön inbéresi és haszon magánjogi terhek, de csak abban az esetben ha ezek fenállása hilt érdemlően igazoltatik.

Az a teher, mely évközben valamely vagyontárgy megszerzésétől keletkezik egy évre kikerítve vonandó le. Példaál ha 1918. június 1-én vesz az adozó ingatlant 10.000 korona jelzálogteherrel 6% kamatfizetés mellett úgy kamat fejében a 10.000 korona egész évi kamat, azaz 600 korona vonható le az adóválaszból. Ellenben az a teher, mely az adókövetés évében, de a fél adójának elsőfoku megállapítása után keletkezett ebben az évben már nem vehető figyelembe.

Életbiztosítás eseti a hilt érdemlőleg

igazolt és lényeg, vagyis az adókövetést megelőző évben fizetett életbiztosítási díjak, amennyiben ezek a díj 200 koronát, illetve a közös háztartáshoz tartozóknak összesen 400 koronát évenként meg nem haladják.

Az adókövetést megelőzőleg — jövedelem, fegyver és vadászati adó és hadmentességi díj kivételével lényeg fizetett állami egyenes adók és azok után járó törvényhatósági és községi adók. Ezen tételek azonban csak akkor vonhatók le, hogy a fél szabályszerű vallomást ad be, és az adók behizetésével okmányilag igazolja.

Nem vonhatók le azonban, a fentebb nem érintett egyéb köztartások. A fél által nyújtott ajándékok, adományok, segélyek és egyéb ingyenes szolgáltatások pénzürtéke, tőkeemelésre, adósságok törlesztésére, üzem nagyobbításra és hasonló célra fordított összegek. Rokoni támogatások, az egyik házastól által a másiknak adott járadékok munkájának becsértéke vagy ellenértéke. Az adóköteles által üzletébe fektetett tőkének, vagy a közös háztartásban élő családtagoktól kölcsön vett tőkének általa használt kamatai, végül azon költségek, melyeket az adóköteles háztartásra, hozzátartozóinak, valamint a háztartásban alkalmazott szolgálta és egyéb személyeknek tartozására és ellátására, élelmezésére, ruházatra, kiszolgálásra, gondozásra, nevelésre fordít.

A már jogerősen megállapított adó utólagosan is megfelelően helyesbithető, ha a fél igazolja, hogy a családfő vagy hozzátartozóinak katonai behívása folytán a jövedelem 30%-kal csökkent. Az ilyen helyesbítésre irányuló kérelem legkésőbb a megtörtént adókövetésre következő év január hó végeig az illetékes pünzügyigazgatónál nyújtandó be.

A leirt módokat szerint megállapított adóalap után a jövedelemadó kivettetik. Az adó

progresszive emelkedik. A jövedelemadó 800 korona alappal kezdődik és a legkisebb adóösszeg 5 korona, mely 200.000 korona adóalap után 12.000 koronáig emelkedik progresszive. 200.000 korona jövedelem felül 6% fizetendő jövedelemadó fejében akként, hogy a fokozatok 5000 koronánként emelkednek s minden megkezdett fokozat teljes 5000 koronának veendő. Ha 800 koronán alul is van adóztatásnak helye, 800 koronától lefelé a fokozatok 50 koronánként, az adótételek 30 hiltterre kisebbednek.

A jövedelemadóhoz járul még 15% és fizeti azon egyén, kinek háztartásához családtag nem tartozik. 10% pótlékok, kinek háztartásában csak egy családtag tartozik. Háztartáshoz tartozónak tekintetik az, ki az adozóval együtt adozik, kinek eltartásáról törvény szerint gondoskodni tartozik, ha az eltartottak vele egy háztartásban élnek, vagyoni tekintet nélkül azok a gyermekek és unokák, ki bár háztartáson kívül élnek, de az adozó részéről állandó anyagi támogatásban részesülnek.

(o) Löwenstein M. utóda Horváth Nándor es. és kir. udvari szállító, Ferdinánd Bolgár király-ut 4. szám. Telefon: 43—31. és József 39—88. Évtizedek óta az ország legnagyobb szállodának, vendéglőseinek és kórházainak állandó szállítója. Fiók-üzlet: IV., Türr István-utca 7. Telefon 11-48.

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kenes hévvizü gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák külön hölgyek és urak részére. Török-, kö- és márványfürdők, hölég, szénsavas- és villamos vízfürdők. A fürdők kitünő eredménnyel használtatnak, főleg csuzos bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivó-kura a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zenedij nines. Prospektust ingyen és bérmentve küld az igazgatóság.

— Hová P... ur ilyen szomoruan?
Főlnézek A... lonka nagysám áll melletttem. Egészen nekí pirosodott a nevetéstől. Nyári kalapjának a tolla csak úgy lengett a szélben, amint fejcskékjét előre, hátra hajtogatta.

Amint e kedves arca néztem, rögtön eloszlott arcomról a komorság felhői. Itt egy rokon szív, aki megért. Megnyitottam előtte. Részvétellel hallgatott. Boldogan, kevélyen sétáltam mellette és kihívó arccal néztem körül.

— Nem volna kedve aláírni nagysád? — kértem tőle, csak úgy a formáság kedvéért. Napnál világosabb, hogy erre nagy kedve van. Gyönyörködve néztem kedves arcára. Istenem de szép szeme van, az én előfizetőnömnek.

lonka úgy felkacagott, hogy a sétány láiról ijedten rebtentek föl a verebek.

— Eredeti ötletei vannak kedves barátom. Na már itthon vagyok. Isten önnel!

Főlszaladt a lépcsőn, s én elképedve néztem utána. Vajjon miért feledkezett meg róla, hogy engem is felhívjon! Mikor én már ezt úgy megszoktam, hogy az ilyen séta után még kevesebb tete a tete kövekezik.

NÜldöz a fatum. Ugy tetszett, mintha a legrosszabb pillanatban mutogatnám ezt az előfizetési felhívást.

No de azért csüggedni nem szabad.

Ni ott megy Csávósy Pista kedves cimborám! E már csak alá ir a barátság kedvéért is.

becsülsz-e te engem?

— Pista — kértem tőle elkeseredve —

— Ugyan miéle kérdés már ez? Meg vagy te keveredve, jó fiu?

— Nem én csak gyűjtök. Kérlek írj alá ennek az ivnek.

— Ugyan ne bolondozz!

Dühbe jöttem és szónoklásra adtam magam.

— Micsoda, neked bolondság az irodalom pártolása! Tudod mily hazafiatlan nyilatkozat ez? Tudod-e, hogy az irodalomnak köszönhetjük, hogy mi most ketten magyarul beszélünk. Az irodalom nélkül én vad rác vagyok, te meg bős oláh...

— Én oláh! Hallod-e' ezt kikérem!

— Én már kiadtam.

— Hüj, két urat küldök hozzád.

— Tessék. Egész délután várom őket.

— Meg lesz a kívánságod — mondá Pista és ott hagyott.

— Jól megy! Előfizetőm nines ugyan, de párbaj az már lesz.

Ez volt az utolsó kénber, akivel az előfizetés dolgában beszélgettem. Vágó urambátyámmal már nem jutottam odáig. A tiszteletreméltó öreg ur aggodó arcával nézett végig rajtam, s megfédett ilyenformán:

— Kedves öcsém, te fiatalember vagy, szükséged van az emberek jóindulatára. Vajjon miért bősizsz fel magad ellen mindenkit?

Vágó bátyámról az a hir szárnyalt, hogy nagy irodalom pártoló. Azért szó nélkül vettem ki zsebemből az ivet, de még mielőtt szóhoz jutottam volna, az öreg ur letorkolt:

— Javithatatlan vagy öcsém!

A párbaj eredményéről hallgatok, csak annyit jegyezek föl, hogy az nap, mikor a viaskodás megtörtént, egy hordár nyitott be hozzám. Én éppen akkor kötöttem fel a vizes ruhát fejem bal oldalára. A hordár egy kis illatos levélkét adott át nekem.

Megösmertem az irást, s remegve bontottam fel. Nagyon rövid levél volt. Szóval szóra ezt olvastam belőle:

»Kedves barátom! Szivesen látom délután egy kis tete a tétére, de előfizetési felhívás nélkül! H... lonk.»

Barátom, mit tehetek mást? Meliékeive küldöm az előfizetési felhívásodat. Csak magamat fogtam meg. Arra kérnélek, hogy a körülményekre, való tekintettel, mentenél fel a kötelezettség alól.

Apró hírek.

(+) **Ritz meghalt.** Ritz Cézár, a híres szállókirály, akinek nevét Budapesten is jól ismerik, mint svájci lapokban olvassuk, a minap 65 éves korában meghalt Genfben. A róla elnevezett ismert hotelek közül az első legnevezetesebb a párisi volt, amely 1900-ban, a világiállítás évében nyílt meg a Véndomeitéren. Azután építette a Carlton-hotelt Londonban, majd a madrid iés budapesti Ritz-szállókat. Leghíresebb szállója a newyorki Ritz-Carlton-hotel volt. Ritz Cézár a háború kitörésekor visszavonult a magánéletbe és megszüntette érdekeltségeit a róla elnevezett szállóknál.

(—) **A bankok pénztári órái.** Az összes budapesti pénzintézetek megállapodtak abban, hogy pénztáraikat ezentul a középpontokban és a fiókokban is csupán délelőtt 9—12-ig tartják nyitva a felek részére.

(x) **Ehítétek a forradalmi rendelet áthágóit.** A forradalom napján a Nemzeti Tanács elrendelte, hogy nem szabad szeszes italt kiszolgáltatni. Akadtak, akik a tilalom dacára is árultak szeszes üzemekben és ezeket most a negyedik kerületi rendőrkapitányság elítélte. A megbüntettek a következők: Béli Erzsébet kávémérő, Régi Posta-utca 7. 250 korona, Verbőczy Lajos vendéglős, Városház-utca 3. 200 korona, Virth József vendéglős, Vármegyeház-utca, Kolossa Istvánné vendéglős, Semmelweis-utcai üzletvezetőjét, Péntek Istvánt 50 korona, Semsei József Só-utcai vendéglős 150 korona, Schweicz István Kuria-utcai vendéglős, Szabó Imre Egyetem-utcai kávé, Elő Ferenc és Meszlényi Mihályné Magyar-utcai vendéglősöket 100 korona pénzbüntetésre ítélték.

Bérbeadó

Szerelem Bolondjai

cimű régi jóhírű, közkedvelt

vendéglő

és esetleg haszonbérbe adatik a hozzá tartozó 24.000 □-öl területű gyümölcsös kerttel együtt.

Értekezni lehet

Ifj. Dr. Farkas Gyula
ügyvéd

Személynök-utca 21. II. 2., délután 3-6 óra között.

MI AZ ÚJSÁG?

Szeszes italok kimérésének újabb eltöltése. A magyar belügyminiszter ur a szeszkimérés korlátozása tárgyában 8506—918. sz. alatt kiadott rendeletének módosításával, a magyar pénzügyminiszter ural egyetértőleg 9275—918. szám alatt kibocsátott újabb rendeletével a szeszes italok kimérését és elárúsítását a vendéglőkben is eltöltötte. Ez a tilalom mindennemű szeszes italra és mindazokra a helyekre és üzletekre kiterjed, ahol szeszes italt korlátozt, vagy korlátlan mértékben, vagy zárt palackokban mérnek, vagy árúsítanak. Kiterjed tehát a hatóság által kiutalt rum árúsítására is. Aki a tilalom ellen vét, 15 napig terjedő elzárással és 200 koronáig terjedő pénzbüntetéssel fog büntettni. Aki ismételtet vét a tilalom ellen, annak üzletét a rendőrség nyomban bezárhatja.

Budapesti Pincérek Köre. A budapesti szállodai és éttermi alkalmazottak egy tekintélyes része »Budapesti Pincérek Köre« elnevezéssel erkölcsi, gazdasági és kulturális törekvései előmozdítása céljából a közelmúltban új egyesületet alakított, és erről a »Székesfővárosi Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata« elnökségét megleghangu átiratban értesítette. Az átiratban kifejti az új egyesület elnöksége, hogy a szállodás, vendéglős és korcsmárosipar munkásainak újjászervezését, valamint a Kör megalakítását az iparban alkalmazott munkások kettészakadása tette szükségessé és a pártoskodásnak oka nem egyéb, mint az, hogy az eddigi szervezetben uralkodó pártoskodások a tekintélyesebb pincérostály céljával és érdekeivel összeférhetetleneknek bizonyultak. A Kör megalakítói szakítani kívánnak azokkal az elvekkel és törekvésekkel, amelyek a munkaadók és munkások közötti békés viszonyt lehetetlenné teszik és veszélyeztetik a közös célokat és érdekeket. Ezért az új Körnek célja az, hogy egy hasznos és erős, a munkások részére nélkülözhetetlen és céltudatos szervezettel bíró intézményt létesítsen, amely becsületes tevékenységével a pincérség erkölcsi, gazdasági, társadalmi és közmívelődési céljainak megvalósítására alkalmas, egyben pedig arra is hivatott legyen, hogy megszüntesse a munkaadók és munkások közötti ellentéteket, végül pedig, hogy az »munkaadók és munkások közötti esetleges surlódások békés kiegyenlítésére is alkalmas legyen. Az új Kör vezetősége tevékenységében a munkaadók méltányoló elismerését és támogatását is kéri.

Özv. Törley Józsefné a hazatérő katonákért. Csantavéri özv. Törley Józsefné urhölgy, a Törley pezsgőgyár tulajdonosa, alig egy éve 100.000 koronás alapítványt tett a rokkant katonák existenciájának biztosítására, földek vásárlása céljából. Akkoriban részletesen megirtuk és közöltük az alapítványt felajánló sorokat is, amelyek élénken illusztrálják Törleyné hazafiságát és áldozatkészségét. Most újból egy ilyen nemes cselekedetéről számolhatunk be a jótékonyágáról ismert urhölgynek. Özv. Törley Józsefné ugyanis újból 100.000 K adományt tett a harctérről hazatérő katonák felségítésére, azzal a megszorítással, hogy ezen összegből 20.000 K kizáróan budafoki illetőségű katonák támogatására fordítandó. Ezt a nemes elhatározást követendő példaként állítjuk oda azon gyárak és cégeknek, melyek sokkal jobban kihasználták a

háborus konjunkturákat, mint ezt az üzleti világban is mindig méltányosnak ismert Törley cég tette és így bizonyára sokkal nagyobb üzleti haszonnal és háborus nyereséggel zárták háborus mérlegeiket.

Alkoholmentes napok. Mindenki csak dicsérheti a Nemzeti Tanácsnak oly irányú intézkedését, hogy a szabadság első napjaiban megtiltotta mindenféle szeszes italok kimérését és árúsítását. Kétségtelen, hogy ez nagyban járult hozzá, hogy a forradalom első, mindig kritikus napjai aránylag ily vértelenül folytak le, bár viszont kétségtelen, hogy a csöcselék és katonaság egy része erőszakos uton meg tudta magának szerezni azt, ami a lelkesedés fokozásához szükséges. A borra és sörre a folyó héten az antialkoholikus tilalmat személyenkénti 3 deciliterre korlátozták, míg a pálinkafogyasztás továbbra is tilos, ami tekintettel a nagynak ígérkező pálinka és borpárlattermelésre, ugy a szesz-fozdék, mint a fiskus szempontjából aggályosnak látszik. Ujabbban a szeszellenes szövetség egy sürgős beadványt intézett a nemzeti kormányhoz, hogy a béke megkötése után egy teljes hónapig (!) legyen abszolút alkoholfogyasztási tilalom az országban. A béke pontozatai előre láthatólag nem is lesznek ránk nézve oly dicsőségteljesek, amiket áldomásokkal volna érdemes megünnepelni. Ezt a felfogást mi is osztjuk. De hogy a nagy borkészletek csökkenése, melyek ugyanis az árak újabb süllyedésével fenyegetnek, most, mikor a kivitel is egyelőre megakadt, még a belföldi fogyasztás erőszakos megállapításával megakadályoztassék, ez a termelőinkre és a vendéglősökre nagy veszélyt rejt magában.

A sörtermelés az idei kampány első hónapjában ugyanabban az irányban mozgott, mint a múlt termelési időszakban: a mennyiség nagyobb, de a minőség silányabb. 1918. évi szeptemberben Magyarországon 80.288 hl. sört állítottak elő az 1917. évi 65.381 hl.-rel szemben, de míg tavaly a termelt mennyiségnek fele 32.924 hl., 8 és 9 cukormérőfokot mutatott, ez idén 31.186 hl, csak 7 és 35.908 hl. meg épen csak 6 cukormérőfokos volt. A söradó címén az államkincstárba befolyt összeg 524.360 K, míg 1917. szeptemberben 492.758 K-ra rugott.

A sörgyártás korlátozása. Az előző kormány serfőzés céljaira az 1918—19. évadra 144.000 mm. árpa, malátagyártás céljaira pedig 96.000 mm. árpa feldolgozást engedélyezte. Az új kormány az engedélyezett áraparménységet sürgősen vizsgálat alá vette és pedig azzal a céllal, hogy az árpának a szobánforgó cikkekre leendő feldolgozást lehetőleg lényegesen korlátozza. Teljes eltöltésről azonban ugyancsak elsőrendű érdekek szempontjából nem lehet szó.

A szeszes italok forgalmát a politikai és általános gazdasági viszonyok zsiabasztó hatásán kívül tökéletesen megbénítja az a — különben felhívalatosan is megerősített — hír, hogy a pénzügyminisztérium vezetésével megbízott államtitkár az államkincstár jövedelmét a szeszadóból lényegesen fokozni szándékozik és ha a minisztertanács hozzájárul, a formaszerű szeszmonopóliumot is meg fogja csinálni. Ha pedig a szeszgyedárúságot most nem lehetne életbe léptetni, a szesz árát fogják jelentékenyen fölemelni azért, hogy a kincstári részesedést növeljék.

A sör tájékoztató árát nov. 13-tól kezdődőleg az Országos központi árvizsgáló bizottság az alábbiak szerint állapította meg. A hordósör gyári

„TOKAJI BORTERMELŐK TÁRSASÁGA R. T.”

pincészetei Tokaj — Sáropatak — Budafok

Tokaji Bortermelői Társasága R.-T. Tokaj

Legkiválóbb fajborok hordókban és eredeti töltésű palackokban. - Központi irodák: Budapest, IV. kerület, Váci-utca 27—33. (A Piaristák palotájában)

(előállítói) tájékoztató ára az egyes minőségek szerint a következő:

1. Budapesti és budafoki sörgyárak gyártmányaira nézve: Sörle extrakttartalom, legalább 4.0 fok, hektoliterenként 113.60 K; legalább 5.0 fok 125.60 K; legalább 6.5, de legfeljebb 7.0 fok, 132.— K.

2. Vidéki sörgyárak gyártmányaira nézve: Legalább 4.0 fok 117.60 K; legalább 5.0 fok 130.40 K; legalább 6.5 fok 137.20 K.

Az árak helyét gyár, hordóban értendők. A hordót a vevő köteles visszaszolgáltatni. A mennyiben a 3293—1917. M. E. rendelet (l. a M. K. L. 1917. évi 41. számában) 2. §-ában nyert felhatalmazás alapján, a pénzügyminiszter az Országos Közélemezési Hivatalt vezető miniszterrel egyetértőleg, 6.5 foknál magasabb cukormérőfoku sörleből készült sör termelésére ad engedélyt, úgy az ilyen sörért a belföldi forgalomba követhető ár külön fog megállapítani. A sörnek a nagykereskedelmi forgalomra és a közvetlen fogyasztás céljait szolgáló forgalomra vonatkozó tájékoztató árát az Országos központi árviszsgáló bizottság külön határozatban fogja megállapítani.

Borospincék kifosztása. Magyarország függetlenségének első napjai nem voltak mindenki számára örömnappokká. A lelkesedés, mely a katonaságot a fegyverletétel, leszerelés, az ország polgári lakosságát pedig az Ausztriától való elszakadás következtében áthatotta, néhány napig a fővárosban, később pedig az ország minden részében oly formát öltött, hogy a polgári csöcselék megszorodva a hazatért és a fegyvertől megszabadult katonasággal tört, zuzott, fosztogatott, gyújtogatott, sőt gyakran még öldökölt is. Magától érthető, hogy főleg az élmeccik és szesz italok gyakoroltak legnagyobb vonzóerőt a fékezett hadra, mely katonai raktárakat, élmeccsrel megrakott vonatokat, pálinkásüzleteket és borospincéket szemelt ki tevékenységének színteréül. A napilapok csak röviden és szinte eldugva közlik a huszadik század vandalizmusának ezen kifakadásait, ahol a megtért hősök egy része nem átalított hazai földön oly cselekedeteket véghezvinni, amit fegyverrel katonák az ellenségtől elfoglalt területen sem követnek el. Se szeri, se száma a velünk szóval vagy írásban közölt panaszoknak, hogy borpincékbe erőszakosan behatoltak, a hordók fenekét betörték és ami bort megihattak, helyben megittak, egy bizonyos mennyiséget magukkal vittek az utra, a többi hagyták kifolyni a pincébe. Hány helyen történt ez és együttesen hány ezer vagy tizezer hektoliter bor pusztult el ilyenformán, nem tudjuk, de biztosra vehető, hogy több millió koronára tehető az a kár, melyet ily módon termelők, kereskedők és vendéglősök elszenvedtek.

Ukrán cukorbehozatal. A »Die Zeit« című bécsi újság okt. 19-iki számában olvastuk a következő hírt: »Az Ukránia és Németország, valamint Ausztria és Magyarország között történt megállapodás értelmében a legközelebbi időben nagymennyiségű ukrán cukor kerül behozatalra. Ezen megállapodás szerint a jövő év június végéig mintegy egymillió métermáza cukor kerül behozatalra és a további hónapokban még több millió mm. cukor szállítására vállalt Ukránia kötelezettséget«. Azt hisszük, hogy ez az október 19-iki tudósítás ma már csak mint áprilisi tréfa jöhet számításba, mert hiszen azóta oly sok minden történt, ami Ukránia ezen kötelezettségét illuzióriussá teszi.

A szőlő- és borókatörköly zár alá vételéről kiadott rendeletnek a pálinkafőzésre már felhasznált szőlő- és borókatörkölyre vonatkozó rendeleteit, mint a hivatalos lap közli, érvényen kívül helyezte a régi kormány. A már kifőzött törköly tehát szabad adás-vétel tárgya.

A kávéházi árak emelése. Az országos központi árviszsgáló bizottság újra megállapította az egyes kávéházi cikkek árát. Az új megállapítás, amely a legtöbb cikknél drágulást jelent, a következő: Egy adag tejeskávé új ára a) és b) csoportban 70 fillér, c) és d) csoportban 80 fillér, feketekávé vagy kapuciner a) csoportban 50 fillér, b) és c) csoportban 80 fillér. Egy adag tea a) csoportban 46 fillér, b) és c) csoportban 56 fillér, d) csoportban 60 fillér. Tea kannában cukorral és rummal 100, 110, 120 és 130 fillér. Rum (egy centiliter) 40 fillér. Málnaszörp 100, 110, 120, 130 fillér. Főtt tojás (1 darab) a) és b) csoportban 110, c) és d) csoportban 120 fillér, adag rántotta (két tojás, 10 gram zsír) a) és b) csoportban 250, c) és d) csoportban 260 fillér. Adag sonka (legkevesebb 8 deka) a) csoportban 600, b) csoportban 650, c) és d) csoportban 700 fillér, adag szalámi (legkevesebb 6 deka) 400 fillér. Adag debreceni (12 deka mustárral vagy tormával) 400 fillér. Adag párisi (10 deka) 400 fillér. Egy pár virsli tormával vagy mustárral 240 fillér, egy üveg világos sör 210 fillér, barna sör 230 fillér. Kőritett liptói 320 fillér. Roquefort 240 fillér, kamembergi 210 fillér, pálpusztai 190, dörpusztai 250, egy csésze csokoládé tejjel készítve 250 fillér.

A szeszkimérés teljesen betiltották. Az utóbbi napokban, ahogy a szesztilalomról szóló rendelet csekély mértékben enyhítették, mire a főváros területén hihetetlen visszaéléseket követtek el. Különösen az Andrassy-ut környékén lévő mulatóhelyeken a vendégek számára pezsgőt korlátlan mennyiségben szolgáltatott ki és így éjszakánként a részeg emberek száma alaposan felszaporodott. A felmerült visszaélések arra kényszerítették a kormányt, hogy a szeszkiméresi tilalmat újra megszorítsa. A belügyminiszter ma azután rendeletet adott ki és ezzel a szeszkiméresi tilalomról szóló első rendeletet helyezte újra hatályba és így a főváros területén vendéglőkben, kávéházakban és mulatóhelyeken szesz italokat kimérni egyáltalán nem szabad.

A denaturált szesz új ára. A pénzügyminisztérium a denaturált szesz nagybani árát 100 hektoliterenként 510, kicsinybani árát 520, ipari célokra történt eladásoknál 530 koronában, a kiskereskedő által legalább 90 térfogat százalék alkoholtartalommal bíró denaturált szesz árát literenként 5 korona 50 fillérben állapította meg.

Villanyvilágítás lesz az összes fővárosi utcákon. A szénhiány azzal fenyegeti a gázugyárakat, hogy az utcai világításhoz szükséges gázmennyiséget sem tudják előállítani. Ezért a főváros világtatási ügyosztálya hosszas tárgyalások után elhatározta, hogy a főváros áttér a villanyvilágításra. Ezt olyan módon fogják megoldani, hogy az utcai égőket bekötik a házak vezetékébe és a lámpákat a házak falán szerelik fel. Ahol pedig felső vezetékű villamosok járnak, ott a vezetéket tartó oszlopokra szerelik fel a villanylámpákat. Az utcák világítására száz-százötvenes izzólámpákat fognak használni és úgy tervezik, hogy ugyanannyi villanylámpát szerelnek fel, mint amennyi gázlámpa van.

Az árak fokozott ellenőrzése. A forradalmat követő hangulattal számol az Országos Középponti Árviszsgáló Bizottság elnökének kiadott kör-

rendelete, amelyet a rendőrhatalóságokhoz és a törvényhatósági árviszsgálóbizottságok elnökeihez intézett. Ebben figyelmezteti őket, hogy fokozott gonddal és körülhatékon energiával gyakorolják az árak ellenőrzését, tekintettel arra, hogy az átmenet napjaiban és heteiben izgatottak a lelkek és nagyon ingerlékeny a közvélemény, s így minden visszaélésnek nyugtalanító hatása lehetne.

Pénteken lesz már Budapesten élesztő. Napok óta élesztőhiány van a fővárosban és bár a fővárosi kenyérgyár el van látva elegendő élesztővel, a pékek egy része élesztő nélkül áll, a magánháztartások pedig egyáltalán nem tudnak élesztőhöz jutni. Az élesztőhiány kérdése a szénhiánnyal kapcsolatos és ezért a Közélemezési Hivatal az Országos Szénbizottsággal tárgyalásokat folytatott, hogy az élesztőgyárak soron kívül szénkapjanak. A tárgyalások eredménnyel jártak, úgy, hogy a budapesti élesztőgyárak csütörtökön ismét megkezdték az üzemet és pénteken a fővárosi közönsége megint vásárolhat élesztőt.

A forradalom hatása a kávéházak cégtábláin. A kávéházi feliratok kedves érzékenységgel tükrözik vissza az idők változásait. Ha az események rájárah, a politika, az irodalom, a háború vagy a béke egy-egy nevet felszínre vet, mindjárt akad fővárosi kávéház, amely az új nevet a cégtábláján megrogzítja. Aki a kávéházak nyilvántartási könyvét figyelemmel lapozgatja, kronológikus sorrendben szinte történeti hűséggel látja maga előtt azokat a neveket, amelyet a köztudat fölkapott. A kávéházak cégtábláira egymásután kerülnek Conrad, Mackensen, Hindenburg, Varsó, HBerlin, Károly király, Zita királyné, Mehmed szultán, Ferdinánd bolgár cár nevei, sőt a Tisza Istváné is. Mikor upni kezdtek a háborút, s szabad volt már vágyakozni a béke után, megnyílt a — Béke-kávéház. Mikor a forradalom győzött, a Tisza-kávéház cégtáblájára új név került: a Károlyi Mihályé, s most, hogy köztársaság lettünk, a Király-kávéház sem érezte korszerűnek a cégtábláját s a közérzülethez híven Nemzeti kávéházzá alakult át...

El lehet rekvirálni a telefont is. A kereskedelmi miniszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében a telefonállomásokat is el lehet rekvirálni. A rendelet szerint a háborúból visszatértek jogos igényeinek kielégítésére, valamint a fontos állami intézmények érdekében azokat a telefonállomásokat lehet igénybevenni, amelyeket a háboruban kapcsoltak be és azokat, amelyeknek föltétlen szükségességét a távirda- és telefonügyek vezetésével megbízott kormánybiztos kellően megokoltnak nem látja. A rendelet szerint a telefonrekvizálás csak ideiglenes.

Kétezer hold szőlő termésével

rendelkező szőlőnagybirtokos,
budapesti és környékbeli nagy-
vendéglősöknél

jól bevezetett ügynököt keres.

Ajánlatok „Fajborok” jellegre a kiadó-
hivatalban.

Schaumburg Lippe herceg

udvari pincészete a Villányi pezsgőgyár és borpince részv.-társ. elsőrendű országszerte bevezetett palack-borai mellett megkezdette kiváló minőségű régi pezsgőkészletének forgalomba hozatalát.

-- Megrendeléseket gyűjtő irodája: Budapest, IV. kerület, Váci-u. (Piaristálpalotája) a Magyar Agrár- és Járadek-bank R.-t. fiókja. — Központi iroda: Budapest, Nádor-u. 16

A ruharendelet.

Mindenki olvassa el ezt az okos cikket, melyet a »Népszavába« irt Böhm Vilmos. Így szól:

Az elmúlt bűnös és gonosz kormányrendszer egyik legnagyobb és legmegbocsáthatatlanabb gáztette volt, amit a vagyontalan katonák és vagyontalan népek ruhaellátása ügyében elkövetett. Két esztendővel ezelőtt tudták már, hogy minden textil nyersanyagból kifogytunk, tudták, hogy a vagyontalan nép minden ruhakészletét elvesztette, mégis folytatták a háborút és a háború folytatása mellett nem gondoskodtak róla, hogy az országban levő készleteket arányosan osszák a népesség között. Akinek pénze volt, az csináltatott magának annyi ruhát, amennyi jól esett, a szegény ember képtelen volt a ruházati cikkeikért kért vagytonokat kitevő összegeket kifizetni.

Elprédálták, elherdálták az ország készleteit. Bűnös könnyelműséggel veszélyeztetett helyeken százmilliókat érő textilárakat halmoztak föl. Egy-egy tudatlan hadvezér baklövésai következtében elvesztett százazrek ruházata és most, a leszerelésnél százazerszámra jönnek vissza katonák, akik négy és fél esztendőn keresztül 16 filléres zsoldból és a nyomoruságos hadiseregélyből tengegöttek, ruhára nem teltett, akik a Píave mellől Pragerhofig hegyes-völgyes vidéken keresztül, esőben, hóban, hidegben szenvedve, gyalog teszik meg az utat, akiknek nincsen ingük, nincsen alsóruhájuk, a felsőruhájuk szertefoszlik, ázva, fázva érkeznek vissza a forradalmi Magyarországba.

A bűnös Wekerlék, Szerényiek és Szurmayak vétkes könnyelműsége folytán az országban nincsen textilkészlet, nem tudjuk a háborúból hazatérő testvéreinket fölruházni. A népkormány bizonyára meg fogja találni az utakat és módokat arra nézve, hogy azokat, akik személyükben is bűnösök voltak ezekért az állapotokért, felelőségre vonja, megbüntesse ezért az égbekiáltó igazságot.

A bűnösök megbüntetésével párhuzamban azonban a népkormány kötelessége gondoskodni arról, hogy lehetővé tegye a hazatérő katonák fölruházását. A népkormány teljesíteni akarja ezt a kötelességét. Készletek hiányában el kell vennie azoknak a ruháját, akiknek fölöslegük van. Százával és ezrével jelentkeznek a katonák a különböző ruhakészletekben, a Népruházati Bizottság helyiségeiben, a minisztériumokban ruhát követelnek, ázva, fázva, dideregve, lyukas cipőkben, rongyos, szakadt, férgekkel telt ruhában járnak a fővárosban. Nem lehet tovább várni, a cselekedetek terére kell lépni. Nem szabad addig várakozni, amíg szegény katonák a végső kényszerűségükben megfontoltan eszközökhöz nyulnak és ezzel diszkreditálják a demokrácia és a népkormány uralmát.

Ennek megfontolása alapján adta ki a népkormány a ruharekvirálási rendeletet. Azoktól veszi el progresszív alapon a ruhaneműt, akiknek több van, mint amennyi okvetlenül szükséges. Minél több ruhakészlete van valakinek, annál többet kell leadnia. Meg vagyunk győződve róla, hogy a munkásság, amely a szolidaritás eszméjében nevelkedett föl, a legnagyobb lelkesedéssel és szeretettel fogadja a kormányt ezt az intézkedését. A munkásság teljesen kikopott minden ruhakészletéből, a hosszú háború következtében elvesztette ruháját és fehérneműjét — ahogy mi ismerjük a munkásságot, aligha lesz három ruhánál több készlete

bármely munkásnak —, mégis sokan lesznek közülük, akik egy-egy nadrágot, inget fognak dideregő katonatestvéreiknek átengedni. A ruharendelet nagy áldozatot jelent a tisztviselők számára, de ezek is bizonyára szívesen fognak eleget tenni — amennyiben van több ruhájuk, min három — a kormány rendeletének, annál is inkább, mert a kormány hivatalbalépése óta sokat tett a tisztviselőkért. A jövőben még nagyobb erővel igyekeznek a nélkülözhető néposztályok, a munkásság, a tisztviselők és a kisemberek érdekeinek megfelelő intézkedéseket tenni. A kormány most a hazatérő katonák javára elveszi a jelen viszonyok között fölös ruhakészleteket (akinek négy ruhája van, abból egy ruhát), de gondoskodni fog róla, hogy a néhány hónap múlva a külföldről behozott ruhakészletekből azok a tisztviselők és munkások, akik egy ruhát a hazatérő katonák számára átadnak, díjtalanul és elsősorban részesüljenek ruhakártalanításban. A kormányt a visszatérítésnek ezen módjában az a megfontolás vezette, hogy elsősorban csak azoknak ad térítést, akik a legszükségesebb ruhaviszonyok között, tehát négy ruhából adnak át egyet a katonák részére. Akiknek több ruhájuk van és egyet leadnak, azok részére térítés nem jár. Másrészt a kormány nem akar ma néhány koronát kiutalni, amelynek az illető munkás vagy tisztviselő hasznát nem venné, mert ruhát készlet hiányában nem tudna venni. Ellenben a későbbi ruhabehozatalból természetben fog ruhát kiutalni azoknak, akik négy ruhájukból egyet a katonák céljaira átadtak és ezáltal bőven új ruhával kárpótolja őket.

A gazdagok, a vagyonosok, a hadimilliomosok és sok ruhával rendelkezők pedig örüljenek, hogy módjukban van a ruhák békés átadásával a nyugalomnak és békének biztosítását elősegíteni. Azt hisszük, hogyha a most leadott ruhák száma kevésnek fog bizonyulni, a népkormány egy pillanatig sem fog visszariadni attól, hogy a gazdagoknak, vagyonosoknak a rekvirálás után is fennmaradó készleteik egy részét a katonák és szegény nép számára kisajátítsa.

A ruhabeszolgáltatás előkészületi munkálatai a legnagyobb erővel folynak, remélhetőleg a hét végén a hadügyminisztérium megkezdheti a ruháknek az összegyűjtését és a jövő hét elején megkezdheti a ruháknek a kiosztását is. Katonatestvéreink várják meg nyugodtan ezt a néhány napot, amelyen belül erős munkát akarunk kifejtjen az égetően fontos ruhaszükségletek kielégítése ügyében.

Jó ezt tudni.

Állami szőlővesszők eladása. A földmivélségügyi miniszter az állami szőlőtelepeken termelt szőlővesszőket és szőlőoltványokat kizárólag hazai szőlőbirtokosok részére a következő árakon és feltételek mellett bocsátja forgalomba: Amerikai fajtájú szőlővesszők: I. osztályú sima vesszők ára ezrenként 50 korona, I. osztályú gyökéres szőlővesszők ezre 100 korona. Európai szőlővesszők: I. osztályú sima vesszők ezre 50 korona, I. osztályú gyökéres szőlővesszők ezre 100 korona. Szőlőoltványok: Gyökéres, fás szőlőoltványok ezre 800 korona, sima, zöld szőlőoltványok ezre 400 korona. Mind a szőlővesszőknek, mind a szőlőoltványoknak a feladó vasúti állomásig

való szállítási költsége az eladási árakban benne foglaltatik. Az eladási árak utánvételt szedhetnek be. A vételajánlatokat legkésőbb november végéig ahhoz a kerületi szőlészeti és borászati felügyelőhöz, illetve vincellériskolai igazgatóság-hoz kell benyújtani, akinek vagy amely igazgatóságnak szőlészeti és borászati felügyelői kerületében a felújítandó vagy szőlővel beültetendő terület fekszik.

Káposztafélék téli eltartása. A fejeskáposzta, kelkáposzta, karaláb és vöröskáposzta téli eltartása legegyszerűbb módon deszkakerettel körülvett veremben történik. A verem fenekén felassuk a földet és szorosan egymasmellé sorba ültetjük be a gyökereitől kiemelt káposztákat, azután nádából vagy szalmából (zsuppból) készített takaróval látjuk el a fagy ellen. Az oldaldeszkatátot ugyancsak a fagy ellen szálal trágyával kell körülrakni.

Főszerkesztő: Gyököcssy Endre dr.

Kiadóhivatali igazgató: Niczinger Géza.

Fővárosi Sörfőző R.-T.

Kőbányán

már az első évben

248.000 hl. sört

gyártott, ez bizonyítja legfényesebben söreink kitűnő minőségét.

LITTKÉ L.

pezsgőborgyár-telepe PÉCS.

Főraktár: Budapest, IV., Szép-utca 3.

Frigyes főherceg 6 császári és királyi fensége, Salvator Lipót 6 cs. és kir. fensége és „Nemzetközi Háló-kocsi” és „Európai Express Vonat-társaság” szállítója.

PEZSGÓFAJOK:
„SPORT GRAND VIN SEC”, „CASINO EXTRA SEC”, „FORENLAND” (savanykás) „BRITANIA EXTRA DRY” (cukor nélkül).

TELEFON: JÓZSEF 38—61
INTERURBAN: 11/11

BENKŐ ÉS POLLÁK

TELEFON: JÓZSEF 38—61
INTERURBAN: 11/11

Szálloda-, vendéglő-, kávéház és az összes szakma-beli üzletek adás-vételét közvetítő irodája

Budapest, VII., Sip-utca 7. sz.

Hitelek-kölcsönök
nyújtása

Hitelek-kölcsönök
nyújtása

Gyártja a

Kőbányai Polgári Serfőző R.-T.
Budapest—Kőbánya.

Emésztési elősegítő
nyálkoldó
savközbősítő

MATTONI

GISSHÜBLER

TISZTA TERMÉSZETES ALKALIÁS
SAVANYUVIZE.

**K
O
R
M
I
N**

A CITROMZAMATNAK

HASZNÁLHATÓ:
SÜTÉSHEZ, FŐZÉSHEZ,
TEA IZESÍTÉSÉHEZ
LIMONÁDÉ ÉS
EGYÉBB HÜSÍTŐHÖZ

KG.-KÉNT 30 KORONA

TEAFIX TEAZAMAT
1 KÁVÉS KANÁL 1 PÖHÁR VIZHEZ ELENGENDŐ
KG.-KÉNT 35 KORONA

ECZETSÁVPOTLÓ
15-20 SZOROSAN HIGITHATÓ
KG.-KÉNT 40 KORONA

KORMIN VÁLLALAT
BUDAPEST, VII. KÁROLY-KIRÁLY-ÚT 17.
TELEFON **166-05.**

**K
O
R
M
I
N**

IPARSÓ

fajlalt, jegeskávét, hideg készítmények előállításánál a jég szóására, valamint hűtőkészülékekhez. Minden felvilágosítást és értesítést szóbeli vagy írásbeli kérdézőkérésre díjmentesen nyújt
A Magyar Királyi Sójóvédék Vezérügynöksége
Budapest, V. ker. Vilmos császár-ut 32. szám.

Vendéglősök, kávéosok, büffék és kórhazak részére ajánljuk naponta friss

Camembert „Esti csillag” sajtokat.

Kapható **Jörg Testvérek** sajtgárosoknál a Központi Vásárcsarnokban, (karzaton) mindennap délelőtt.

Alapított 1820.

Fanda Ágoston és Zimmer Péter utóda

Zimmer Ferenc

halnaggyereskedő, csász. és kir. udvari szállító

Budapesten

Telefon: József 48-94. Sürgőycím: Zimmer halnaggyereskedő Budapest

DREHER ANTAL SERFŐZDEI R.-T.
BUDAPEST-KŐBÁNYÁN.

Városi iroda: VIII., József-utca 36. Saját palack-töltés

Ajánlja kitűnő minőségű ászok-, király-, márcziusi-, kiviteli márcziusi-, korona- (à la pilseni), maláta-, bajor-, dupla márcziusi- és bak-sörét.

Különlegesség: dupla maláta kőör, kőkorsókban.
Nagyobb sörmennyiséget saját jégkocsijaiban szállít.

Ha eladó vendéglője, szállodája, vagy kávéháza van, **ha venni** óhajt, **hirdesse** ezt a

VENDEGLŐSÖK
LAPJA-ban.

ELSŐ MAGYAR RÉSZVÉNY-SERFŐZŐDE

Fennáll: Budapest-Kőbánya.

1854 óta A legújabb technikai berendezésekkel felszerelt serfőzde évi gyártó képessége **1,000.000 hl.**

Hordósörrendelés Budapestre: VIII., Esterházy-u. 6. Telefon József 4-29. Angyalföldi jégverem: Telefon 115-86. Budai jégverem: Telefon 43-40. Vidékre X. Külsőjászberényi-út 11. Telefon: József 56-36 és József 56-38. Palacksörrendelés Budapestre és vidékre X. Külső Jászberényi-út 11. szám. Telefon: József 56-37. Budapestre a városi sörraktárakban is.

